

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

MEHMET TANER ŞENTÜRK/TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru No. 51470/15)

KARAR

Sözleşme'nin 6. maddesi (hukuk yönü) • Mahkemeye erişim • Bir gecekondunun yıkılmasına ilişkin idari kararların, idare mahkemesinin bağlayıcı ve icra edilebilir kararlarıyla yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiş olmasına rağmen, idare tarafından kamu arazisine yasa dışı olarak inşa edilen bu gecekondunun yıkılması

STRAZBURG

20 Eylül 2022

İşbu karar, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Bazı şekli düzeltmelere tabi tutulabilir.

Mehmet Taner Şentürk/Türkiye davasında,

Başkan

Jon Fridrik Kjølbrot,

Hâkimler

Egidijus Kūris,

Branko Lubarda,

Pauliine Koskelo,

Jovan Ilievski,

Gilberto Felici,

Saadet Yüksel

ve *İkinci Bölüm Yazı İşleri Müdürü* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan davanın temelinde, Türk vatandaşı olan Mehmet Taner Şentürk'ün ("başvuran") 15 Ağustos 2010 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvuruyu (no. 51470/15),

Başvurunun, Türk Hükümetine ("Hükümet") bildirilmesine ilişkin kararı ve tarafların görüşlerini dikkate alarak,

30 Ağustos 2022 tarihinde kapalı oturumda gerçekleştirilen müzakerelerin ardından söz konusu tarihte aşağıdaki kararı vermiştir:

GİRİŞ

1. Başvuru, imar planında okul yapımına ayrılan bir kamu arazisine başvuran tarafından kaçak olarak inşa edilen bir gecekondunun idare tarafından yıkılması ile ilgilidir.

OLAY VE OLGULAR

2. Başvuran, 1950 doğumlu olup, Ankara'da ikamet etmektedir. Başvuran, Avukat A. Akkaymak tarafından temsil edilmiştir. Hükümet, kendi yetkilisi, Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Dairesi Başkanı Hacı Ali Açıkgül tarafından temsil edilmiştir.

3. Olayların meydana geldiği tarihte, mevcut başvuruya konu olan arazi, Altındağ ilçesinde (Ankara) bulunan 1 no.lu parselin bir parçası olup tapu kütüğünde Altındağ Belediyesi adına kayıtlıdır. Arazi, belediye hizmetine tahsis edilmiştir.

4. Başvuran, 18 Mayıs 1985 tarihinde, 1 no.lu parselin 366 m² yüzölçümüne sahip olan bir kısmının mülkiyetini edinmek amacıyla idareye başvuruda bulunmuştur. Başvuran, tapu tahsis belgesi almaya yönelik başvuru formunda, yaşadığı gecekondunun bu taşınmaz üzerine 1940 yılında inşa edildiğini belirtmiştir.

5. Altındağ Belediyesi, 2981 sayılı Kanun'a dayanarak, 1 Ağustos 1986 tarihinde, söz konusu parselin 366 m²'lik kısmına ilişkin olarak başvuran adına tapu tahsis belgesi düzenlemiştir.

6. Altındağ Belediyesi, 30 Eylül 2004 tarihinde, başvuranın gecekondusunun yıkılmasına karar vermiştir. Bu karar, ilgiliye tebliğ edilmemiştir.

7. İdare, 8 Ekim 2004 tarihinde evin yıkımına başlamıştır.

8. Ankara İdare Mahkemesi, başvuran tarafından sunulan yürütmenin durdurulması ve yıkım kararının iptali talebine istinaden, yıkım kararının yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

9. İdare mahkemesinin talebi üzerine, 19 Ekim 2004 tarihinde mühendis bilirkişi söz konusu taşınmazı incelemiştir. Mühendis bilirkişi, evin yaklaşık olarak % 30'unun yıkıldığını tespit etmiştir.

10. İdare, savunma dilekçesinde, söz konusu evin, 1959 ve 1976 tarihli imar planlarında okul yapımına tahsis edilen bir araziye inşa edildiğini ve bu

sebeple, başvuranın söz konusu arazi üzerinde herhangi bir hakka sahip olamayacağını belirtmiştir.

11. İdare, 13 Aralık 2004 tarihinde başvuran adına düzenlenen tapu tahsis belgesini iptal etmiştir.

12. İdare mahkemesi, 22 Aralık 2004 tarihinde, belediyeye, yıkımdan önce usulüne uygun şekilde bir karar verilip verilmediğini ve tapu tahsis belgesinin yıkım öncesinde iptal edilip edilmediğini sormuştur. İdare mahkemesi, yeniden yıkım kararının yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

13. İdare, 26 Ocak 2005 tarihinde, idare mahkemesi tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararına rağmen başvuranın evinin yıkım işlemini tamamlamıştır.

14. Yeminli adli bilirkişi olan bir mimar, 27 Ocak 2005 tarihinde, ihtilaf konusu evin, bilirkişi incelemesi için öngörülen tarihten bir gün önce tamamen yıkıldığını ve üç kavak ağacının da kökünden kesildiğini tespit etmiştir. Bilirkişi, evin ve üç ağacın 38.309 Türk lirası (TRY) (olayların meydana geldiği tarihte yaklaşık olarak 22.000 avro (EUR)) değerinde olduğu kanaatine varmıştır.

15. Başvuran, 14 Şubat 2005 tarihinde, Belediyeden, bilirkişi raporunda hesaplandığı şekilde maddi zarar bağlamında hükmedilen miktarın kendisine ödenmesini talep etmiştir.

16. Belediye, 1 Mart 2005 tarihinde, başvuranın talebini, bu bağlamda herhangi bir hakka sahip olmadığı gerekçesiyle reddetmiştir.

17. Belediye, 7 Mart 2005 tarihinde, idare mahkemesi tarafından 22 Aralık 2004 tarihinde sorulan soruya yanıt vermiştir. Belediye, başvuran adına düzenlenen tapu tahsis belgesinin iptal edildiğini ve başvuran tarafından yasa dışı şekilde inşa edilen evin, 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca yıkıldığını belirtmiştir. Belediye, yıkımdan önceki hafta boyunca, belediye araçlarından hoparlörlerle yıkım hakkında anonslar yapıldığını vurgulamıştır.

18. Başvuran, 9 Mart 2005 tarihinde, yine yıkım kararının yürütmesinin durdurulması ve iptali kapsamında ve idare tarafından sunulan savunma görüşlerine cevaben, idare mahkemesinden aşağıdaki hususları talep etmiştir:

- yıkımın yürütmesinin durdurulması kararı (ev zaten yıkılmış olsa bile),
- idarenin kendisine 38.309 TRY ödemeye mahkûm edilmesi.

19. İdare mahkemesi, 25 Mart 2005 tarihinde, başvuranın yürütmenin durdurulması talebini reddetmiştir.

20. Ankara Bölge İdare Mahkemesi, 13 Temmuz 2005 tarihinde, bu kararı onaylamıştır.

21. Başvuran, 11 Ağustos 2005 tarihli ek talebinde, mahkemeden, idare tarafından kendisine yeni bir arazi tahsis edilmesine ve ayrıca yıkılan evin maddi değerine eşdeğer bir tazminat ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir. Başvuran, evin yıkımdan önceki değerinin ödenmesine ilişkin talebini yinelemiştir.

22. İdare mahkemesi, 27 Ekim 2005 tarihli bir kararla, bu talebin reddine karar vermiştir. İdare mahkemesi, idare tarafından verilen yıkım kararının iptaline ilişkin talebin dava konusu olduğunu hatırlatarak, başvuranın 2981 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanmak için gerekli koşulları yerine getirmediği gerekçesiyle, söz konusu kararda hukuka uygunsuzluk bulunmadığı kanaatine varmıştır. İdare mahkemesi, ilgilinin söz konusu evi, Belediyeye ait olan ve olayların meydana geldiği dönemde imar planında okul yapımına tahsis edilen bir arazi üzerine kaçak şekilde inşa etmiş olması sebebiyle, 1986 yılına ait tapu tahsis belgesinin hiç düzenlenmemiş olması gerektiğini de eklemiştir.

23. Başvuran, bu karara karşı temyiz başvurusunda bulunmuştur.

24. Danıştay, 18 Mart 2008 tarihli kararla, temyiz talebini reddetmiş mahkeme kararını onamıştır.

25. Danıştay, 26 Ocak 2010 tarihinde, 18 Mart 2008 tarihli karar düzeltme talebini reddetmiştir. Bu karar, 16 Şubat 2010 tarihinde, başvuranın eşine tebliğ edilmiştir.

İLGİLİ HUKUKÎ ÇERÇEVE VE İÇ HUKUK UYGULAMASI

I. İDARE ALEYHİNDE VERİLEN MAHKEME KARARLARININ İCRASI

26. Anayasa'nın 138. maddesinin 4. fıkrası ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, yargı ve yürütme erkleri ile bütün idari makamlar haklarında verilen yargı kararlarına uymak zorundadır. Bu hükümler aşağıdaki şekildedir:

Anayasa'nın 138. maddesinin 4. fıkrası

“Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”

2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinin 1. fıkrası

“1. Danıştay, bölge idare mahkemeleri (...) esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez.”

II. MÜLKİYET HAKKININ TANINMASI VE İDARENİN SORUMLULUĞU

27. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 35. maddesi şu şekilde hükmetmektedir:

“Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”

28. Anayasa'nın 125. maddesinin 1 ve 7. fıkraları gereğince,

“İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.

(...)

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.”

29. Bu ilkenin doğal sonucu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 11 ila 13. maddelerinde tanımlanmaktadır. Bu hükümler uyarınca, idarenin bir eyleminden doğan zarar nedeniyle mağdur olduğu kanaatinde olan herkes, iddia edilen eylem tarihinden itibaren bir yıllık bir süre içinde idareye başvurarak tazminat talebinde bulunabilmektedir. Talebin kısmen veya tamamen reddi halinde veyahut talep hakkında altmış günlük bir süre içinde cevap verilmediği takdirde, mağdur idare mahkemesinde dava açabilir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. SÖZLEŞMENİN 6. MADDESİNİN 1. FIKRASININ İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

30. Başvuran, Ankara İdare Mahkemesinin yıkım kararının yürütmesinin durdurulmasına karar vermiş olmasına rağmen, idarenin evini yıktığını iddia etmektedir. Başvuran bu bağlamda Sözleşme’nin 6. maddesinin 1. fıkrasını ileri sürmektedir, söz konusu maddenin ilgili paragrafı aşağıdaki gibidir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar (...) konusunda karar verecek olan (...) bir mahkeme tarafından (...) hakkaniyete uygun olarak, (...) görülmesini isteme hakkına sahiptir.(...)”

A. Kabul Edilebilirlik Hakkında

31. Hükümet, başvurunun kabul edilemez olduğuna dair iki itiraz ileri sürmektedir:

- Başvuranın idare mahkemesi tarafından verilen yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararın icra edilmediğine dair iddiası, yürütmenin durdurulması kararının geçici nitelikte olması sebebiyle, *konu yönünden (ratione materiae)* Sözleşme hükümlerine uygun değildir,

- İlgilinin tazminat talebi başvurusunda bulunması mümkündür ve bulunmalıydı, zira idarenin bir mahkeme kararını icra etmemesi, 1947 yılından beri idare mahkemeleri içtihatlarında 2577 sayılı Kanun anlamında ağır hizmet kusuru olarak değerlendirilmiştir.

32. Mahkeme, geçici nitelikteki kararın hemen icra edilebilir olduğu ve aynı hakka ilişkin bir kararın verileceği durumlarda, Sözleşme'nin 6. maddesinin mevcut ana yargılama ile aynı konuya sahip olan, o davaya sıkı sıkıya bağlı olan ondan ayrılmayan yargısal kararlara da uygulanabilir olduğunu hatırlatmaktadır (*Micallef/Malta* [BD], no. 17056/06, §§ 80-86, AİHM 2009, *RTBF/Belçika*, no. 50084/06, §§ 64-65, AİHM 2011 (özetler) ve *Central Mediterranean Development Corporation Limited/Malta* (no. 2), no. 18544/08, §§ 21-23, 22 Kasım 2011). Somut olayda da durum kesinlikle bu şekildedir (yukarıdaki 8 ve 12. paragraflar). Dolayısıyla Hükümetin itirazı kabul edilemeyecektir.

33. Mahkeme daha önce, iç hukuk yollarının tüketilmesiyle ilgili olarak, 2577 sayılı Kanun'un *özel hüküm (lex specialis)* nitelikli hükümleri bağlamında tazminat ödenmesine karar verilmesinin, somut olayda söz konusu olduğu gibi, idare mahkemelerinin kararlarının icra edilmemesine ilişkin şikâyetler açısından uygun bir telafi teşkil edemeyeceğine hükmetmiştir (*Ahmet Okay ve diğerleri/Türkiye* (k.k.), no. 36220/97, 17 Ocak 2002 ve *Süzer ve Eksen Holding A.Ş./Türkiye*, no. 6334/05, § 95, 23 Ekim 2012). Mahkeme bu tespitin bertaraf edilmesi için hiçbir sebep görmemektedir. Dolayısıyla Mahkeme, bu bağlamda ileri sürülen itirazı da reddetmektedir.

34. Öte yandan Mahkeme, başvuranın şikâyetlerinin, Sözleşmenin 35. maddesinin 3. fıkrası anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve başka hiçbir kabul edilemezlik engeline takılmadığı kanaatine varmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu şikâyetlerin kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekmektedir.

B. Esas Hakkında

35. Başvuran, idare mahkemesi tarafından verilen yürütmenin durdurulması kararının idare tarafından icra edilmemesi sebebiyle, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

36. Hükümet, idare mahkemelerinin, dava sonucunda, başvuran tarafından sunulan yürütmenin durdurulması talebini reddettiklerini ve bu sebeple, idare tarafından kesinleşmiş bir yargı kararının icra edilmediği sonucuna varmanın mümkün olmadığını vurgulamaktadır.

37. Mahkeme, Sözleşmeci bir Devletin iç hukuk düzeninde, kesinleşmiş ve bağlayıcı bir yargı kararının, taraflardan birinin zararına olacak şekilde icra edilmemesine izin verilmesi durumunda, Sözleşme'nin 6. maddesi tarafından güvence altına alınan mahkemeye erişim hakkının, hayali nitelikte olacağını yeniden belirtmektedir. Nitekim hangi mahkeme tarafından verilirse verilsin bir kararın icrası, Sözleşme'nin 6. maddesi anlamında "davanın" ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir (*Hornsby/Yunanistan*, 19 Mart 1997, § 40, *Karar ve Hükümler Derlemesi 1997-II, Immobiliare Saffi/İtalya* [BD], no. 22774/93, § 63, AİHM 1999-V ve *Bourdov/Rusya* (no. 2), no. 33509/04, § 65, AİHM 2009).

38. Bu ilke, yine sonucu vatandaşın medeni hakları için belirleyici olan bir anlaşmazlık durumunda, tam yargı davası kapsamında daha çok önem arz etmektedir. Örneğin, somut olayda olduğu gibi, yürütmenin durdurulması talebi sunularak, idari bir kararın hemen uygulanmasının yol açabileceği telafisi mümkün olmayan sonuçların telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Kişinin etkin şekilde korunması ilkesi, idare açısından kendi aleyhinde verilen mahkeme kararlarına zorunlu şekilde uyma yükümlülüğünü içermektedir. İdarenin kararı icra etmeyi reddetmesi veya ihmal etmesi ya da geciktirmesi durumunda, kişinin yargılamanın adli aşaması boyunca faydalandığı Sözleşme'nin 6. maddesinin güvenceleri tamamen anlamsız hale gelir (*Costin/Romanya*, no. 57810/00, § 27, 26 Mayıs 2005, *Iera Moni*

Profitou Iliou Thiras/Yunanistan, no. 32259/02, § 34, 22 Aralık 2005 ve *Nițescu/Romanya*, no. 26004/03, § 32, 24 Mart 2009).

39. Her hâlıkârda Devlet aleyhinde verilmiş bir karar elde eden bir kişinin, bu kararın icra edilmesini sağlamak için ayrı bir dava açması gerekli değildir: kendisi hakkında verilen bir yargı kararının, bağlayıcı ve icra edilebilir hale geldiği tarihten itibaren icrasını sağlamak, öncelikle Devlet makamlarının görevidir. Bu türden bir karar, davalı Devletin yetkili makamına usulüne uygun şekilde tebliğ edilmelidir; zira bu makam söz konusu karara uymak için bizzat gerekli tüm adımları atabilecek veya yargı kararlarının icrasına ilişkin konular için Devletin yetkili başka bir makamına iletebilecek konumdadır (yukarıda anılan *Süzer ve Eksen Holding A.Ş./Türkiye*, § 118).

40. Mahkeme, Hükümetin düşündüğünün aksine (yukarıdaki 36. paragraf), somut olayın koşullarında, 2577 sayılı Kanun'un 28. maddesinin 1. fıkrasının sadece esasa ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararlarına değil, aynı zamanda yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlara da (yukarıdaki 26. paragraf) uygulanabildiğini gözlemlemektedir. Başka bir deyişle, Ankara İdare Mahkemesi tarafından 13 Ekim ve 22 Aralık 2004 tarihlerinde verilen iki kararın bağlayıcı ve icra edilebilir olduğu tartışmasızdır (yukarıdaki 8 ve 12. paragraflar).

41. Hâlbuki idare mahkemesi yıkıma ilişkin idari kararın yürütmesinin durdurulmasına karar vermiş olsa da, idare başvuranın evini yıkmıştır (yukarıdaki 13 ve 14. paragraflar).

42. Mahkeme, böyle bir durumun ne Türk hukukuna ne de Sözleşme'nin 6. maddesinin genel ilkelerine uygun olduğu ve hukukun üstünlüğü ve adli raporların güvenliğine dayandırılan hukuk devleti ilkesini açıkça ihlal ettiği kanaatindedir.

43. Bu sebeple Mahkeme, davalı Devletin bu şekilde davranarak, başvuranın mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiği ve Sözleşme'nin 6.

maddesinin 1. fıkrası hükümlerini her türlü yararlı etkiden yoksun bıraktığı sonucuna varmaktadır.

44. Sonuç olarak, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrası ihlal edilmiştir.

II. SÖZLEŞME'YE EK 1 NO.LU PROTOKOL'ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

45. Başvuran, davanın koşullarının Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesini ihlal ettiğini ileri sürmektedir.

46. Hükümet, biri iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralına ilişkin olmak üzere, birçok kabul edilemezlik itirazında bulunmaktadır. Hükümet, başvuranın evinin yıkılmasından sonraki altmış gün içinde idare mahkemelerinde tazminat davası açması gerektiğini ileri sürmektedir (Danıştay, E. 2011/15602, K. 2013/1194, 21 Şubat 2013 tarihli karar).

47. Mahkeme öncelikle, mevcut davanın koşullarında, konuyu, başvuranın Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında bir “mülk” sahibi olup olmadığı açısından incelemenin gerekli olmadığı; bu sebeple, söz konusu hükme ilişkin şikâyet, her hâlükârda iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle kabul edilemez olduğu kanaatindedir.

48. Nitekim Mahkeme, Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, yalnızca, iç hukuk yollarının tüketilmesi sonrasında kendisine başvurulabileceğini hatırlatmaktadır. Devletler, durumu iç hukuk düzenlerinde telafi etme imkânı bulmadan önce uluslararası bir kuruluş önünde eylemleri hakkında hesap vermek zorunda değildirler. Dolayısıyla bir devlet aleyhinde ileri sürülen şikâyetlere ilişkin olarak Mahkemenin denetim yetkisinden faydalanmak isteyen kişiler, öncelikle söz konusu Devletin hukuk sisteminin sunduğu başvuru yollarını kullanmakla yükümlüdürler. İç hukuk yollarını tüketme yükümlülüğü, başvuranların şikâyetçi oldukları ihlallerin telafisini elde etmelerine imkân veren, mevcut ve yeterli hukuk yollarını normal şekilde kullanmalarını gerektirmektedir. Bu başvuru yolları,

teoride olduğu gibi, uygulamada da yeterli bir kesinlik düzeyinde var olmalıdırlar, aksi halde istenilen etkinlik ve erişilebilirlikten yoksun olurlar (*Vučković ve diğerleri/Sırbistan* (ilk itiraz) [BD], no. 17153/11 ve 29 diğer başvuru, §§ 70-71, 25 Mart 2014 ve *Gherghina/Romanya* (k.k.) [BD], no. 42219/07, § 85, 9 Temmuz 2015).

49. Mahkeme, somut olayda, başvuranın sadece idare mahkemeleri önünde yıkım kararının iptalini talep etmekle yetindiğini, ancak kanunla öngörülen usuli kurallara uygun şekilde, idare aleyhinde bir tazminat davası açmayı ihmal ettiğini etkin şekilde kaydetmektedir. Nitekim Hükümetin de vurguladığı gibi, ilgili, ayrı bir başvuruyla idare mahkemeleri önünde böyle bir dava açmalıydı. Hâlbuki ilgili, konusu sadece iptal talebi olan hukuk yolu kapsamında sunulan ek taleplerle, kesinlikle usule uygun olmayan bir şekilde tazminat talebinde bulunmuştur.

50. Bu sebeple başvuranın, iç hukukta öngörülen usuli kurallara riayet etmemiş ve dolayısıyla idare mahkemeleri önünde uygun şekilde bir tazminat davası açmamış olması sebebiyle, Mahkeme, ilgilinin Sözleşme'nin 35. maddesinin 1. fıkrası anlamında iç hukuk yollarını tüketmediği kanaatine varmaktadır.

51. Sonuç olarak başvurunun bu kısmı, Sözleşme'nin 35. maddesinin ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

III. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

52. Sözleşme'nin 41. maddesi aşağıdaki şekildedir:

“Eğer Mahkeme, işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Taraf'ın iç hukuku bu ihlalin sonuçlarını ancak kısmen ortadan kaldırabiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören taraf lehine adil bir tazmin verilmesine hükmeder.”

53. Başvuran, maddi ve manevi zarar ile kendisine tahsis edilmemiş olan 366 m²'lik arazinin kaybı bağlamında, 168.944 Türk lirası (TRY) talep etmektedir.

54. Hükümet, bu taleplere itiraz etmektedir.

55. Mahkeme, Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiği sonucuna vardığını hatırlatmaktadır. Mahkeme, tespit edilen ihlal ile iddia edilen maddi zarar arasında bir illiyet bağı tespit etmemekte ve bu sebeple söz konusu talebi reddetmektedir.

56. Buna karşın Mahkeme, başvuranın, mevcut davada yapılan Sözleşme ihlali tespitinin, zararının telafi edilmesi için yeterli olmayacağı bir manevi zarara uğradığı kanaatine varmaktadır. Bu sebeple Mahkeme, hakkaniyete uygun olarak, başvurana, hükmedeceği miktar üzerinden ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, manevi tazminat olarak 6.000 avro (EUR) ödenmesine karar vermektedir.

57. Mahkeme, başvuranın, masraf ve giderler bağlamında hiçbir talepte bulunmadığını gözlemlemektedir. Sonuç olarak Mahkeme, başvurana bu bağlamda herhangi bir meblağ ödenmesine gerek olmadığı kanaatindedir.

BU GEREKÇELERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

1. Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasına ilişkin şikâyetin, kabul edilebilir olduğuna ve başvurunun geri kalan kısmının kabul edilemez olduğuna;
2. Sözleşme'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının ihlal edildiğine;
3. a) Davalı Devletin, başvurana, Sözleşme'nin 44. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, işbu kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç aylık bir süre içinde, ödeme tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden davalı Devletin para birimine çevrilmek ve ödenmesi gereken her türlü vergi tutarı hariç olmak üzere, manevi tazminat olarak 6.000 avro (altı bin avro) ödenmesine;

Söz konusu sürenin bittiğı tarihten itibaren ödeme tarihine kadar, bu miktara, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına,

Başvurunun geri kalan kısmıyla ilgili olarak, adil tazmine ilişkin taleplerin reddine *karar vermiştir*.

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş olup, Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları gereğince 20 Eylül 2022 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdürü

Jon Fridrik Kjølbro
Başkan